

Ελληνική αγορά φωτοβολταϊκών Προοπτικές και εμπόδια

Σύνδεσμος Εταιριών Φωτοβολταϊκών (ΣΕΦ)

www.helapco.gr

Workshop Φωτοβολταϊκών IENE
Αθήνα, 12 Νοεμβρίου 2008

Ήλιος: η τελική λύση

Φωτοβολταϊκά

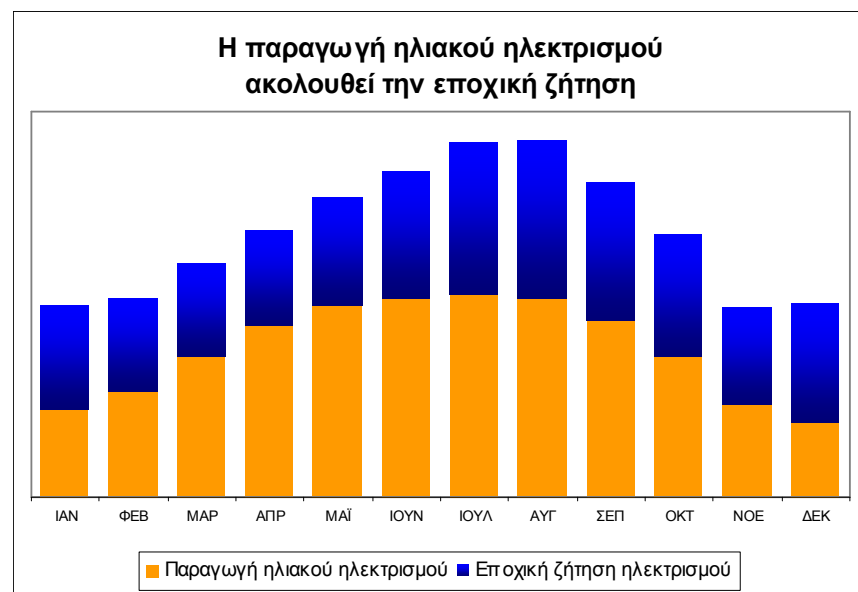
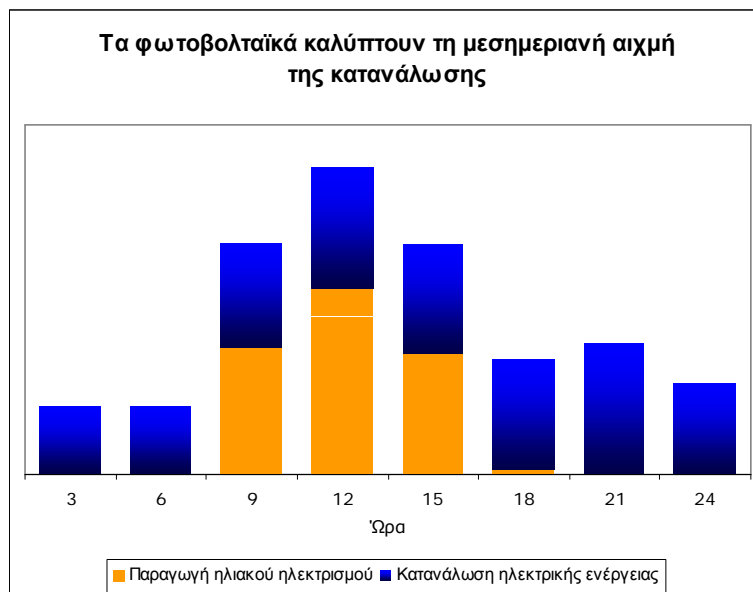
Ο ταχύτερα αναπτυσσόμενος ενεργειακός κλάδος

- Είναι η καθαρότερη ενεργειακή τεχνολογία που γνωρίζει σήμερα ο άνθρωπος. Είναι παράλληλα **από τις ελάχιστες τεχνολογίες των οποίων το κόστος πέφτει συστηματικά**, σε μια περίοδο που το κόστος κατασκευής και λειτουργίας των συμβατικών σταθμών ηλεκτροπαραγωγής αυξάνει διαρκώς.
- Τα φωτοβολταϊκά είναι ο **ταχύτερα αναπτυσσόμενος ενεργειακός κλάδος** με παραγωγή που διπλασιάζεται σχεδόν κάθε δύο χρόνια.
- Όλη την τρέχουσα δεκαετία, η διεθνής βιομηχανία φωτοβολταϊκών παρουσιάζει ετήσιους ρυθμούς ανάπτυξης κοντά στο 50%, αποδεικνύοντας ότι η ανάπτυξη αυτή δεν αποτελεί συγκυριακό γεγονός, αλλά μία ουσιαστική **πρόοδο που πυροδοτήθηκε από γενναίες πολιτικές ενίσχυσης του παραγόμενου ηλιακού ηλεκτρισμού**.

Ενεργειακή ασφάλεια

Καθαρό περιβάλλον

- Τα φωτοβολταϊκά δεν είναι μόνο τα εγκατεστημένα μεγαβάτ που συμβάλλουν στην **ευστάθεια των δικτύων** και βοηθούν στη **μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου**. Είναι ταυτόχρονα και ένα όχημα για μια αποκεντρωμένη και αειφόρο ανάπτυξη με **σημαντική συμβολή στην οικονομία και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας**.

Ανάπτυξη και θέσεις εργασίας

Τα φωτοβολταϊκά είναι από τις λίγες ενεργειακές τεχνολογίες στις οποίες η Ελλάδα έχει τη δυνατότητα να έχει **εγχώρια παραγωγή**.

Το πρώτο εργοστάσιο παραγωγής φωτοβολταϊκών στην Ελλάδα είναι ήδη γεγονός (μονάδα παραγωγής wafers, cells, modules στην Πάτρα), ενώ δρομολογούνται αρκετές νέες μονάδες (σε Πάτρα, Τρίπολη, Κιλκίς).

Ήδη, στην εμπορία, εγκατάσταση και συντήρηση φωτοβολταϊκών συστημάτων δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα πάνω από 200 εταιρίες με σχεδόν 2.000 εργαζόμενους.

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΣΕΦ

- Στρατηγικός στόχος του ΣΕΦ είναι η ανάπτυξη μιας υγιούς αγοράς που θα περιλαμβάνει τους τομείς της παραγωγής εξοπλισμού, της εμπορίας, εγκατάστασης και συντήρησης φωτοβολταϊκών συστημάτων.
- Η βιώσιμη ανάπτυξη του κλάδου σε βάθος χρόνου προϋποθέτει την κατά το δυνατό απαγκίστρωση από άμεσες και έμμεσες ενισχύσεις (κάτι που είναι απαραίτητο για κάθε τεχνολογία στα αρχικά της βήματα), τη **δραστική μείωση του κόστους και την παραγωγή ηλιακού ηλεκτρισμού σε τιμές ανταγωνιστικές προς την ενέργεια που παράγεται από συμβατικά καύσιμα (grid parity)**.
- Η ανταγωνιστικότητα χωρίς ενισχύσεις (grid parity) μπορεί να επιτευχθεί την περίοδο 2015-2020.

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΣΕΦ

- Είναι σαφές ότι με την επίτευξη του grid parity η αγορά φωτοβολταϊκών θα απογειωθεί. Μέχρι τότε όμως θα πρέπει να διασφαλιστούν οι συνθήκες που προαπαιτούνται για την επίτευξη του grid parity.
- Για να μειωθούν τα κόστη απαιτούνται οικονομίες κλίμακας, δηλαδή μια αυξημένη ζήτηση. **Για να διασφαλιστεί αυτή η ζήτηση απαιτείται η συνέχιση των πολιτικών ενίσχυσης των φωτοβολταϊκών** και κυρίως η παροχή μίας ειδικής τιμής πώλησης της παραγόμενης ηλιακής κιλοβατώρας (feed-in-tariff) όπως και σήμερα προβλέπεται από τη νομοθεσία. Η ενίσχυση αυτή μπορεί να βαίνει μειούμενη καθώς κλείνει η ψαλίδα μεταξύ ηλιακής και συμβατικής κιλοβατώρας και να καταργηθεί όταν επιτευχθεί το grid parity.

Οι στρατηγικοί στόχοι του ΣΕΦ

- Ο ΣΕΦ υποστηρίζει το στόχο που έχει θέσει η ευρωπαϊκή βιομηχανία φωτοβολταϊκών για **κάλυψη του 12% της ηλεκτροπαραγωγής με φωτοβολταϊκά ως το 2020.**
- Για να επιτευχθεί ο φιλόδοξος αυτός στόχος απαιτείται μία γιγαντιαία προσπάθεια τόσο από την ίδια τη βιομηχανία, όσο και από τις αρμόδιες αρχές, οι οποίες καλούνται όχι μόνο **να ενισχύσουν θεσμικά** αυτή την πορεία, αλλά και **να άρουν τα αντικίνητρα** που υπάρχουν σήμερα.

Η σημερινή εικόνα της αγοράς

- Για πρώτη φορά **το 2008**, τα εγκατεστημένα συστήματα στην Ελλάδα θα ξεπεράσουν το ψυχολογικό όριο των **10 μεγαβάτ (MWp)**, όταν στα τέλη του 2006 η αγορά ήταν της τάξης του ενός μόλις μεγαβάτ και τα προηγούμενα χρόνια φυτοζωούσε.
- Την ίδια χρονική περίοδο, η Γερμανία και η Ισπανία εγκαθιστούσαν πάνω από **2.500 μεγαβάτ φωτοβολταϊκών**. Μπροστά τους, η ελληνική αγορά είναι ανύπαρκτη.

Τι φταίει λοιπόν γι' αυτό;

Μια αναδυόμενη αγορά...σε τέλμα

- Δύο και πλέον χρόνια μετά την ψήφιση του Ν. 3468/06 για τις ΑΠΕ, ελάχιστες άδειες έχουν δοθεί και ακόμη λιγότερα φωτοβολταϊκά συστήματα έχουν εγκατασταθεί, λόγω της **βασανιστικά αργής αδειοδοτικής διαδικασίας** που ακυρώνει στην πράξη τα κατά τα άλλα θετικά οικονομικά κίνητρα. Σήμερα έχει παγώσει η διαδικασία κατάθεσης αιτήσεων στη ΡΑΕ μέχρι να ξεκαθαρίσει το τοπίο.
- Δύο και πλέον χρόνια μετά, δεν υπάρχουν ακόμη οι **πολεοδομικές και χωροταξικές ρυθμίσεις** που θα επέτρεπαν την απρόσκοπτη εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σε κτίρια και οικόπεδα.
- Δύο και πλέον χρόνια μετά, η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στον **οικιακό τομέα** τιμωρείται και η σχετική αγορά καταδικάζεται σε ανυπαρξία από την έλλειψη ευελιξίας των αρμόδιων υπουργείων.

Αναίτια εμπόδια

- Σύμφωνα με την ΚΥΑ 19500/2004 (ΦΕΚ 1671 Β΄/11.11.2004), φωτοβολταϊκοί σταθμοί ισχύος έως 500 ΚWp ορίζονται ως **μη οχλούσες** εγκαταστάσεις και τα μεγαλύτερης ισχύος ως **χαμηλής όχλησης**. Παρόλα αυτά, για τα συστήματα άνω των 20 ΚWp απαιτείται Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση και Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων. Είναι κάτι παραπάνω από σαφές ότι τα φωτοβολταϊκά δεν έχουν περιβαλλοντικές επιπτώσεις τέτοιες που να δικαιολογούν τη σύνταξη ειδικής μελέτης.

Το παράδειγμα του οικιακού τομέα

- Σύμφωνα με πρόσφατη εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών οι οικιακοί καταναλωτές θεωρούνται επιτηδευματίες (ασκούν δηλαδή εμπορική επιχείρηση) και πρέπει να ανοίξουν βιβλία στην εφορία, να καταβάλλουν Φ.Π.Α και να φορολογούνται για το μικρό εισόδημα που θα τους αποφέρει η πώληση ηλιακού ηλεκτρισμού.
- Προκειμένου να μπορεί ο οικιακός καταναλωτής να πουλά ηλεκτρική ενέργεια στον ΔΕΣΜΗΕ (ή τη ΔΕΗ κατά περίπτωση) θα πρέπει:
  - Να ανοίξει βιβλία στην εφορία.
  - Να εγγραφεί στον ΟΑΕΕ.
  - Να εγγραφεί στο Εμπορικό Επιμελητήριο.
  - Να υποβάλλει δηλώσεις Φ.Π.Α. για μία εικοσαετία.
- Είναι σαφές ότι **το ισχύον καθεστώς οδηγεί σε απόλυτη ακινησία την οικιακή αγορά φωτοβολταϊκών και δεν συνιστά καθεστώς κινήτρων αλλά τιμωρία.**

Οι προτάσεις του ΣΕΦ

- **Επιτάχυνση** των διαδικασιών αδειοδότησης των ήδη κατατεθειμένων επενδυτικών προτάσεων.
- **Απλοποίηση** των αδειοδοτικών διαδικασιών με κατάργηση των άχρηστων μελετών και γραφειοκρατικών εμποδίων που υπάρχουν σήμερα. Θα πρέπει να εξετάσουμε την πλήρη κατάργηση των αδειών παραγωγής, εγκατάστασης και λειτουργίας όπως ισχύει σε άλλες χώρες.
- Άμεση **αποσαφήνιση** των πολεοδομικών και χωροταξικών όρων για την ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών.
- **Κατάργηση** των περιβαλλοντικών μελετών (με εξαίρεση προστατευόμενες περιοχές) αφού θα ισχύουν κοινοί και ξεκάθαροι πολεοδομικοί και χωροταξικοί κανόνες για όλους.

Οι προτάσεις του ΣΕΦ

- **Φορολογικές διευκολύνσεις** για την ανάπτυξη των οικιακών εφαρμογών φωτοβολταϊκών (να μη θεωρείται επιτηδευματίας ο οικιακός παραγωγός, να απαλλαχθεί από τήρηση βιβλίων, καταβολή ΦΠΑ και φόρων στο εισόδημα από φωτοβολταϊκά).
- **Υποχρεωτική εφαρμογή** φωτοβολταϊκών σε νέα μεγάλα εμπορικά κτίρια κατά το επιτυχημένο παράδειγμα της Ισπανίας (που υιοθέτησε πρόσφατα και η Ιταλία).

